

AIDS

AIDS je zkratkou anglického pojmenování **Acquired Immune Deficiency Syndrome** (tj. syndrom získaného imunodeficitu). Toto onemocnění známé od r. 1981^[2] způsobuje retrovirus zvaný **HIV** – *Human Immunodeficiency Virus*, tedy virus způsobující ztrátu obranyschopnosti u člověka. Tento virus napadá zejména CD4+ T-lymfocyty a makrofágy, množí se v nich, zabíjí je, čímž výrazně snižuje jejich množství v těle nakaženého člověka. Pokles počtu těchto bílých krvinek, důležitých pro správné fungování obranyschopnosti lidského organismu, vede k **selhávání imunity**.^[3] Neuro- a lymfotropní vlastnosti umožňují viru invazi do CNS a progresivní destrukci imunitního systému (ničící CD4+ T-lymfocyty).

Přenos

- **Horizontální** – nechráněný pohlavní styk, krevní deriváty, parenterální aplikace drog infikovanou jehlou;
- **vertikální** – z matky na dítě (transplacentárně i perinatálně).

Rizikové skupiny

- Muži mající sex s muži;
- heterosexuálové provozující náhodný nechráněný styk;
- intravenózní uživatelé návykových látek;
- hemofilici – v dřívějších dobách se často nakazili infikovanými krevními deriváty;
- děti infikovaných matek.

Klinické příznaky

Akutní infekce

Akutní infekci uvádí horečka a zduření uzlin. Protilátky proti HIV se tvoří nejdříve za 1–3 měsíce^[2]. Jejich pozitivita je jediný projev až u 70 % nakažených.^[2] Toto stadium symptomatické chronické infekce odezní. K propuknutí stádia AIDS může dojít po měsících až desítkách let.

Komplex spojený s AIDS (ARC - AIDS Related Complex)

Průjemy, letargie, hubnutí, oportunní infekce (kandidóza, impetigo). HIV pozitivitu může provázet lymfopenie, trombocytopenie. AIDS je nejtěžší stádium HIV infekce. Znamená pokles CD4+ lymfocytů pod 200/mm³ a současnou přítomnost těžké oportunní infekce nebo nádoru (pneumocystová pneumonie, toxoplasmová encefalitida, kryptokoková meningitida, tuberkulóza, lymfom nebo Kaposiho sarkom). Neurologické projevy se vyskytují až u 80 % nemocných^[2], jejich nástup má vazbu na sérokonverzi a na pozdní propuknutí AIDS.

 Podrobnější informace naleznete na stránce HIV.

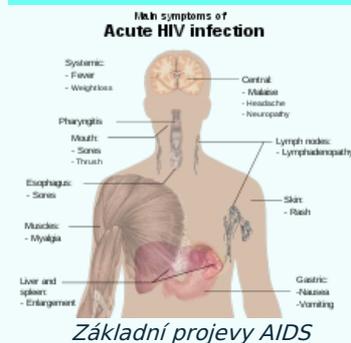
Komplikace

- **nádory**: Kaposiho sarkom, lymfom CNS, invazivní karcinom děložního hrdla;
- **demence při AIDS**: HIV infekce působí demyelinizaci a perivaskulární zánětlivé změny mozku, následuje úbytek intelektu;
- **retinopatie**: působí CMV, toxoplazma;
- **myelopatie**: akutní reverzibilní při sérokonverzi, *CMV*, *Herpes zoster* + *simplex*;
- **encefalitis**: *CMV*, *Herpes zoster* či *simplex*, *Toxoplasma*, progresivní multifokální leukoencefalopatie;
- **absces mozku**: *E. coli*, *Aspergillus*, *Candida*, *Nocardia*;
- **meningitis**: aseptická při sérokonverzi, *Mycobacterium*, *Listeria*, *Aspergillus*;
- **periferní neuropatie**: akutní reverzibilní demyelinizace při sérokonverzi, radikulopatie z *herpes zoster*, chronická demyelinizace.

Léčba

Syndrom získaného imunodeficitu

Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS)

Základní projevy AIDS

Původce	HIV
Rizikové faktory	promiskuita, intravenózní užívání drog, těhotná trpící AIDS, krevní transfuze
Patogeneze	napadení CD4+ T-lymfocytů
Přenos	krví a sekrety nemocných
Inkubační doba	2-8 týdnů ^[1]
Klinický obraz	postupná destrukce imunitního systému, která bez léčby vede k infekcím, rozvoji maligních nádorů a dalším komplikacím a ve finále ke smrti
Diagnostika	průkaz protilátek metodou ELISA, stanovení virové reverzní transkriptázy nebo virové RNA pomocí PCR
Léčba	symptomatická, antibiotika, antimykotika, imunomodulátory, antiretrovirová terapie (Zidovudin a mnoho dalších)
Komplikace	infekce, nádory, demence...
Očkování	zatím neexistuje vakcína
Klasifikace a odkazy	
MKN	B23 (https://mkn10.uzis.cz/prohlizec/B)

⚠ Při podezření na infekci HIV virem rovnou nasazujeme léčbu!

Rozvinutý AIDS doposud **nelze úplně vyléčit**. Terapie je symptomatická.

- Antiretrovirová terapie je v současné době základem terapie HIV pozitivních. Užívá se kombinace několika antiretrovirových léčiv (cART = combined antiretroviral therapy) s různými mechanismy účinku. Příkladem je zidovudin (AZT) – blokuje tvorbu HIV specifické DNA a tak omezuje replikaci viru.
- Při podezření na mozkovou toxoplasmózu – pyrimethamin, sulfadiazin.
- Pokud se CT obraz nelepší, indikujeme biopsii (lymfom).
- Léčebné schéma podle původce oportunní infekce.
- Imunomodulátory (IFN, IL-2).

Neléčený AIDS končí nevyhnutelně fatální infekcí či malignitou. Léčba v dnešní době je natolik efektivní, že délka života HIV pozitivních se blíží délce zdravé populace.

Odkazy

Související články

- Epidemiologie HIV infekce
- Diagnostika AIDS
- HIV
- Kaposiho sarkom

Externí odkazy

- AIDS (česká wikipedie)
- AIDS (anglická wikipedie)

Zdroj

1. Rozsypal, Hanuš. . *Základy infekčního lékařství*. - vydání. Charles University in Prague, Karolinum Press, 2015. 572 s. ISBN 8024629321.
2. SEIDL, Zdeněk a Jiří OBENBERGER. *Neurologie pro studium i praxi*. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0623-7.
3. Národní program boje proti AIDS. *Detailně o AIDS* [online]. ©2010. [cit. 2010-06-02]. <<http://www.aids-hiv.cz/index.html>>.

	23)
MeSH ID	D000163 (https://www.medvik.cz/bmc/link.do?id=D000163)

Výskyt HIV ve světě

Červená stužka jako mezinárodní symbol solidarity v boji proti AIDS